Lietas Nr. C29510615
Lietas arhīva Nr. C-5106-15/18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015. gada 8. jūlijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese A.Zemmere, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu palielināšanu

Aprakstošā daļa

[1] 2015. gada 8. maijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu palielināšanu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka kopdzīves laikā ar Atbildētāju /datums/dzimis kopīgs dēls /pers. C/, personas kods /personas kods/. Ģimenes attiecības ar Atbildētāju neizdevās daudzu iemeslu dēļ un kopš 2003.gada novembra, gandrīz pēc dēla piedzimšanas, puses dzīvo šķirti. /pers. C/ dzīvo kopā ar Prasītāju un atrodas Prasītājas nodrošinājumā un uzturā. 2004.gada 4.oktobrī Latgales priekšpilsētas tiesa nosprieda piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai (iepriekšējais uzvārds - /uzvārds/) uzturlīdzekļus dēlam /pers. C/ 50,00 apmērā katru mēnesi. Pašlaik minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam palielinās, dēls aug, skolu un izdevumi uz uzturu tikai palielinās.

[1.2] Ņemot vērā minēto, lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus dēlam /pers. C/ 108,00 *euro* apmērā katru mēnesi (bet ne mazāk 30% no MK noteiktās minimālas mēneša algas līdz bērna pilngadībai), sākot no pieteikuma iesniegšanas dienas. Piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru katru mēnesi Atbildētājam jāpārskaita uz Prasītājas /konts/.

[1.3] Prasība pamatota uz Civillikuma 177., 178., 179.p., MK 2003.gada 1.jūnja noteikumiem Nr.348 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" un MK 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi".

[1.4] 2015.gada 4.jūnijā tiesā saņemts Prasītājas iesniegums, kurā Prasītāja norāda, ka nepiekrīt izmantot meditāciju (lietas 15.lapa).

[2] 2015.gada 5.jūnijā tiesā saņemts Atbildētāja paskaidrojums prasības pieteikumam (lietas 17.-18.lapa), kurā norādīts, ka Atbildētājs prasību atzīst pilnā apmērā, atzīst uzturlīdzekļus 108,00 *euro* apmērā katru mēnesi. No meditācijas atsakās.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2015.gada 18.jūnijā pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2015. gada 8. jūlijā (lietas 20.-21.lapa).

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

[4] Izvērtējusi prasības pieteikumā un rakstveida paskaidrojumos izklāstīto un pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

[4.1] No prasības pieteikumam pievienotās dzimšanas apliecības (lietas 11.lapa) redzams, ka /pers. B/ un /pers. A/ ir /datums/dzimušā nepilngadīgā /pers. C/ (turpmāk – Bērns) vecāki. Saskaņā ar prasības pieteikumam pievienoto laulības apliecību (lietas 10.lapa) /pers. A/ mainīts uzvārds no /uzvārds/ uz uzvārdu /uzvārds/.

[4.2] Saskaņā ar prasības pieteikumam pievienoto Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2004.gada 4.oktobra spriedumu civillietā Nr.C29182304 (lietas 8.-9.lapa) no Atbildētāja par labu Prasītājai piedzīti uzturlīdzekļi Bērna uzturam LVL 50,- (piecdesmit lati) mēnesī, sākot ar 2004.gada 04.oktobri līdz dēla pilngadībai. Spriedums stājies likumīgā spēkā 02.11.2004., izpildu raksts sprieduma piespiedu izpildei daļā par uzturlīdzekļu piedziņu nav izsniegts.

Ar 2014.gada 1.janvāri Latvijas Republikā nacionālā valūta ir *euro* un visi norēķini notiek *euro* valūtā. Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta pirmo daļu *euro* ieviešana neietekmē līgumu un citu tiesisko instrumentu nepārtrauktību. Atsauces uz latiem tiesiskajos instrumentos, kas pastāv dienā pirms *euro* ieviešanas dienas, sākot ar *euro* ieviešanas dienu, ir uzskatāmas par atsaucēm uz *euro*, ievērojot Eiropas Savienības Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Ņemot vērā minēto, piedzīto uzturlīdzekļu apmērs pārrēķināms no latiem uz *euro* atbilstoši neatsaucami fiksētajam *euro* maiņas kursam (1 *euro* = Ls 0,702804) un secināms, ka uzturlīdzekļu apmērs LVL 50,- atbilst uzturlīdzekļu apmēram 71,14 *euro*, savukārt prasības pieteikumā Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja līdzekļus Bērna uzturēšanai 108,00 *euro* apmērā no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz Bērna pilngadībai.

[4.3] Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmā daļa noteic, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība. Šā likuma 10.pants nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 177.panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Saskaņā ar Civillikuma 177.panta otro un trešo daļu vecāku pienākums ir rūpēties pa bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 178.panta otro daļu, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Lietā nav strīda par to, ka Bērns dzīvo kopā ar Prasītāju un Prasītāja īsteno Bērna aizgādību.

[4.4] Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.

No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku spējām un mantas stāvokli.

[4.5] Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā, katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros, sākot ar 2015.gada 1.janvāri ir 360,00 *euro*.

[4.6] Tiesa konstatē, ka Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, kura maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, turklāt Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā ir atzinis prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pilnā apmērā. Savukārt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2004.gada 4.oktobra spriedumā civillietā Nr.C29182304 tika ietverta vienīgi fiksēta ikmēneša uzturlīdzekļu summa LVL 50,- jeb 71,14 *euro* apmērā, bet nav ietverts nosacījums, ka, uzturlīdzekļu apmērs nevar būt mazāks par Ministru kabineta noteikto, savukārt uzturlīdzekļi 71,14 *euro* apmērā neatbilst šī brīža tiesiskajam regulējumam par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, līdz ar to tiesa atzīst, ka ir pamats grozīt uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši Bērna vecumam, ņemot vērā, ka prasība celta tiesā 2015.gada 8.maijā, palielinot uzturlīdzekļu apmēru un piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam 108,00 *euro* apmērā mēnesī, ar nosacījumu, ka uzturlīdzekļi piedzenami ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai.

Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr.SKC-556)*, piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmo daļu par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 6.punktu prasībās par maksājumu vai devumu palielināšanu prasības summa ir summa, par kādu samazina vai palielina maksājumus vai devumus, bet ne vairāk kā par vienu gadu.

Ņemot vērā minēto, prasības summa aprēķināma pēc šādas formulas ((108,00 *euro* x 12 mēn.) – 71,14 x 12 mēn. = 442,32 *euro*).

[5.1] Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkts nosaka, ka prasībās līdz 2134 *euro*, maksājama valsts nodeva 15 % no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*.

Ņemot vērā minēto, izskatāmajā lietā maksājama valsts nodeva 71,14 *euro* apmērā.

[5.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Civilprocesa likuma 42.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tā kā Prasītāja saskaņā ar likumu ir atbrīvota no tiesāšanās izdevumu samaksas, valsts nodeva 71,14 *euro* apmērā piedzenama no Atbildētāja valsts labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Ņemot vērā minēto, tā kā Prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, no Atbildētāja par labu Tiesu administrācijai piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,85 *euro* apmērā (lietas 3.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204[1].pantam Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 190.pantu, 193.pantu, 195.pantu, 197.pantu, 204.[1]pantu, 250.[25]pantu, 250.[27]pantu tiesa

nosprieda:

maza apmēra prasību apmierināt.

Palielināt uzturlīdzekļu apmēru, kas piespriests ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2004.gada 4.oktobra spriedumu civillietā Nr.C29182304, un piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 108,00 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2015.gada 8.maija līdz bērna pilngadībai. Maksājumi veicami /pers. A/, personas kods /personas kods/, kontā: /numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu par uzturlīdzekļu piedziņu 71,14 *euro* (septiņdesmit viens *euro* 14 centi) apmērā. Saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē – C29 5106 15/18.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,85 *euro* (septiņi *euro* un 85 centi) apmērā. Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr.90001672316; konta Nr.LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi - C29 5106 15/18.

Maksājuma dokumenti par tiesas izdevumu (valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu) samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 2.stāvā, 244.kabinetā, norādot tiesneses uzvārdu un lietas numuru.

Noteikt /pers. B/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma sagatavošanas dienas (2015. gada 8. jūlija), iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese A.Zemmere